

057 Het Sliedrechts dialect

(Publicatie van de Oudheidkundige Vereniging "Sliedrecht")

Stêênklompe en kaarfiesklompe

Zô 'n zeuventig jaer geleeje droeg bekant iederêen klompe. M'n vaoder had 'n klompemaakerijchie. Aales was puur handwaark. D'r wier wilgehout voor gebruikt. Soms ok popeliere, peppels noemde me vaoder die, maor wilge wazze staarker. M'n vaoder kwam uit 'n echte klompemaakersfamilie. Hij was een prima vakman en maakte een goeje pasvurm.

De bôome mosse eerst geroid worde, daer wazze spesiejaole bôomerooiers voor. Aales gebeurde mit de hand, dus 't was zwaer waark. De stamme wiere naer huis vervoerd op een zôgenaomde 'mallejan', twêê grôte wiele mit een soort hefbôom d'r tusse. De bôome wiere d'r mit kettinge onder gebonge en d'r kwam een paerd voor. Thuis wiere ze op maet gezaogd mit een grôte trekzaog. Dat gebeurde mit twêê man, op een stellaozie die ze "'t Paerd" noemde. De gezaogde schijve wiere dan in stukke geklôofd op maet van 'n klomp. Dan wier d'r een rauw model gemaakt op een hakblok dat gemaakt was uit 'n onderend van een bôomstam. De volgende handeling was 't bore op de boorbank, daer wiere ze uitgehold. Van binne en van buite wiere ze dan mooi glad gesneeje. Op 't lest wiere ze dan nog glad geschrapd mit een bonk glas. De afvalspaone en krulle wiere opgehaold deur bakker Peters die d'r de brôodove mee stookte.

D'r wazze ok spesiejaole mooie klompe. Daer wiere mit een schaarpe messie sierrandjies op gezet en ingekaarfd, vandaer de naam 'kaarfiesklompe'. Voor buitenafwaarkers die an de dike waarkte wazze d'r extrao zwaere klompe die wiere weer 'stêênklompe' genoemd. As ze klaor wazze kwam d'r in de zijkant een boorgaetjie en dan wiere de paore mit een touwchie an mekaar gebonge. Een ome vâ me, die slecht kon zien mor die toch ok de kost mos verdiene, ging voor me vaoder mit klompe d'n boer op. Hij ventte in Slierecht, Paopendrecht, Giessendam en Wengerde. Hij had een grôte handkar mit een hond d'r onder en zô ging die, uiteraerd op klompe, het land in. Hij nam brôod mee en een kruiksie thee voor onderweeg. Voor d'n hond had ie een waoterbleksie aan de kar hange. Zô êen dat de vrouwe ok wel gebruikte om de raome af te giete.

De klompe wiere deur de moeders dikkels wit geschuurd mit schulpzand (schelpzand), dat was t'r spesiejaol voor in d'n handel. Dan mosse ze wel eerst goed schôn worde netuurlijk. As 't zand d'r hêel goed ingevreve was, wiere ze lichies afgespoeld en te drôoge gezet. 'k Verdenk 'r de vrouwe wel van dat ze stiekempies mit mekaar streeje om de witste klompe te schure. M'n vaoder was wel een hêele goeje vakman, maor gêen zaakeman. We hadden 't dikkels aarm, maor we leefde sober en moeder klaogde nooit! M'n vaoder zee wel 's: "Aale beroepe waer 'maaker' achter staot die zelle nog is gaon verdwijne!" Hij hà gelijk. Denk mor is an de schoemaaker, de kleermaaker, de mandemaaker, de hoepmaaker en de waogemaaker. In de dertiger jaer liepe de klompemaakerijchies al aarg trug deur de komst van de kaplaerze. 't Leer begon ok gojekôoper te worde en d'r kwamme ok wel klompefabrieksies mit mesienes. Maor vaoder is aaltijd mit de hand blijve waarke, net zô lang tot-ie de leeftijd had om d'r mee te stoppe. En wij? Wij hebbe van 't zelf aaltijd grôte belangstelling gehouwe voor de klompemaaker.